

Самоаналіз уроку «Технології» у контексті вимог Концепції «Нова Українська школа» (методичні рекомендації)

Метою впровадження ідей «Нової української школи» є різнобічний розвиток особистості, яка здатна знаходити правильне рішення у конкретних навчальних, життєвих ситуаціях, прагне до самовдосконалення та навчання впродовж життя. Школа потребує нових нетрадиційних ідей і теорій навчання та виховання, що відповідали б оптимальному розвитку дитини й сучасним потребам суспільства [2].

Технологічна освітня галузь сприяє реалізації творчого потенціалу учня, формування критичного та технічного мислення, готовності до зміни навколишнього природного середовища без заподіяння йому шкоди засобами сучасних технологій і дизайну, здатності до підприємливості та інноваційної діяльності, партнерської взаємодії, використання техніки і технологій для задоволення власних потреб, культурного та національного самовираження [1].

На сучасному етапі розвитку освіти змінюються цілі та зміст освіти, з'являються нові засоби і технології навчання, але урок залишається вічною і головною формою навчання.

Урок – форма організації освітнього процесу, якому передуює велика підготовча діяльність учителя [4].

Сучасний урок проводиться не для учнів, а разом з ними. Це урок, на якому присутній демократичний стиль спілкування, де діти вчаться здобувати знання, а не отримувати готові, де кожен із них висловлює свою думку і доводить її.

Сучасний урок, зорієнтований на реалізацію компетентнісного підходу в навчанні, має вирішувати низку завдань [3]. Це, зокрема:

- підвищення рівня мотивації учнів;
- використання суб'єктивного досвіду, набутого учнями;
- ефективно і творче застосування набутих знань та досвіду на практиці;
- формування в учнів навиків здобувати, осмислювати та використовувати інформацію з різних джерел;
- підвищення рівня самоосвітньої та творчої активності учнів;
- створення умов для інтенсифікації освітнього процесу;
- наявність контролю, самоконтролю та взаємоконтролю освітнього процесу;
- формування моральних цінностей особистості;
- розвиток соціальних та комунікативних здібностей учнів;
- створення ситуації успіху.

Організація і структура уроку залежить від його типу та змісту матеріалу, який вивчається. Структура, тобто послідовність частин, елементів уроку, передусім залежить від мети, типу і змісту, отже, питання структури щоразу потребує ретельного обміркування педагогами таких умов: зміст предмета, вік

учнів, кількість годин на тему, мета конкретного уроку, його місце у системі уроків на вивчення певної теми (модуля, проєкта).

Сучасний урок «Технології» «Нової української школи» відрізняється тим, що являє собою систему уроків. Кожен наступний урок є продовженням попереднього.

Проведення якісного уроку визначають комунікабельність, професійна компетентність, організаційні навички вчителя, його вміння обрати методи та форми навчання, здатність правильно підібрати навчальний матеріал та провести самоаналіз уроку.

Самоаналіз уроку необхідний для:

- підвищення якості навчання учнів;
- поліпшення освітнього процесу;
- осмислення вчителем сукупності власних теоретичних знань, способів, прийомів роботи в їхньому практичному застосуванні у взаємодії із класом і конкретними учнями;
- визначення нереалізованих резервів, уточнення індивідуального стилю діяльності.

Алгоритм самоаналізу уроку «Технології» (за матеріалами О.М. Коберника) [4]:

– Характеристика навчальних можливостей класного колективу. Які особливості учнів були враховані під час планування цього уроку?

– Який тип уроку обрано?

– Які головні завдання уроку? Які опорні знання, вміння та навички формував учитель?

– Які завдання уроку враховували в процесі реалізації мети?

– Наскільки раціонально розподілений час уроку?

– Як організована спільна робота вчителя й учня?

– Наскільки ефективно організовано практичну (самостійну) роботу?

– Як здійснюється контакт із класом та окремими учнями?

– Як організовано контроль і самоконтроль якості знань, оцінювання об'єктів і процесу технологічної діяльності учнів?

– Як відбулася реалізація очікуваних результатів?

– Як учитель попереджав та долав розумове й фізичне перенавантаження учнів?

– Яким чином відбувалася реалізація компетентнісного підходу в навчанні школярів та розвиток наскрізних умінь?

– Які етапи, форми, методи були найбільш вдалимими? Що з прогнозованого не вдалося, чому?

– Що необхідно для подоланням зазначених недоліків?

Результат діяльності вчителя визначається, усвідомленістю, стійкістю, практичною спрямованістю знань учнів, рівнем їх вихованості та розвитку.

Рекомендації учителям технологічної освітньої галузі щодо проведення самоаналізу уроків у контексті вимог Концепції «Нова Українська школа»:

- визначити місце уроку в навчальній темі (модулі, проєкті);
- виділити загальне завдання уроку;
- узгодити тематику уроків із навчальною модельною програмою та навчально-методичною літературою;
- визначити зміст уроку, методи, способи вивчення та закріплення матеріалу;
- продумати зміст завдань та запитань;
- розподілити час уроку;
- визначити темп роботи, оптимальний для більшості учнів.

До числа аспектів ефективного уроку, які залежать від учителя відносяться: майстерність, якісна методична підготовка, знання методів навчання, застосування сучасних технологій, вміння спілкуватись, розуміння дітей, знання вікових особливостей учнів, толерантність, креативність, співпраця, вміння створювати ситуацію успіху, відчуття проблеми, вміння вести інтерактивні форми роботи. Для того, щоб майбутній урок вважався ефективним, учитель повинен, в першу чергу, усвідомити якою має бути кінцева мета, а згодом – встановити засоби, які допоможуть цю мету досягти та визначити спосіб досягнення мети [4].

Використанні та рекомендовані джерела

1. Державний стандарт базової середньої освіти. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898>.
2. Концепція «Нова українська школа». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
3. НУШ у 5 класі: інновації та особливості. URL: <https://naurok.com.ua/post/zustrichaemo-reformu-nush-u-5-klasi-innovaci-ta-osoblivosti>.
4. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с.

Методист технологічної освітньої галузі
навчально-методичного відділу
координації освітньої діяльності
та професійного розвитку КЗ СОІППО

І.В. Коренева

